

Total No. of Questions : 16
Total No. of Pages : 4

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part-II
SANSKRIT, Paper-I
(Second language)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Note :

- All questions should be attempted.
- Question Nos. 1, 2, 3, 4 & 14 may be answered in the medium of instruction of the candidate.
- The remaining Questions should be answered in **Sanskrit** (Devanagari script) only.

- एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत। 1×6=6
(a) सचिवोऽयं ----- ममान्तिकमुपागतः।
(b) छायामन्यस्य ----- सत्पुरुषा इव।
- हनुमान् रामलक्ष्मणौ कथं प्रशशंस ? 1×8=8
अथवा
अज-इन्दुमत्योः स्वयंवर वृत्तान्तं लिखत।
- भोजस्य क्षमां अधिकृत्य लिखत। 1×8=8
अथवा
सुशीलशीलकम् इति नाटकस्य कथां लिखत।

4. रवीन्द्रनाथस्य बाल्यावस्थां वर्णयत ।

1×8=8

अथवा

रवीन्द्रस्य कविता: का: ? संक्षेपेण लिखत ।

5. द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात ।

2×3=6

(a) तस्य मां सचिवं वित्तं वानरं पवनात्मजम् ।

(b) विवर्णभावं स स भूमिपालः ।

(c) इयं भारती भूर्विशालं गृहं मे ।

(d) जनताकृतिः शान्तिसुखहीना ।

6. द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात ।

2×3=6

(a) तदर्थमिदं वित्तं हरामि ।

(b) अकस्मादागन्तुना सह मैत्री न युक्ता ।

(c) मूर्खं यद्वावश्यकं भिक्षस्व, मैव कदापि कार्पीः ।

(d) धनलोभः सर्वथा परिहर्तव्यः ।

7. द्वौ लघुसमाधानानि लिखत ।

2×2=4

(a) सुग्रीवस्य सचिवः कः ?

(b) इन्दुमत्याः सखी का ?

(c) ज्ञानस्य आभरणं किं ?

(d) इयं धरणी कथं वर्तते ?

8. द्वौ लघुसमाधानानि लिखत ।

2×2=4

(a) चोरौ कौ ?

(b) कच्छपस्य नाम किम् ?

(c) वेङ्कटेशस्य ग्रामनामधेयं किम् ?

(d) कृषिकस्य ताम्रकुम्भः कुत्र लब्धः ?

[3]

9. छात्रस्य विरामाभ्यर्थन पत्रम् लिखत।

1×5=5

अथवा

पुस्तकक्रयणार्थं पत्रम् लिखत।

10. द्वयोः सविभक्तिकं सम्पूर्णतया शब्दरूपं लिखत।

2×6=12

- (a) हरि (b) रमा
(c) मधु (d) अस्मद्

11. द्वयोः निर्दिष्टलकारेषु धातुरूपाणि लिखत।

2×3=6

- (a) भवति (लट्) (b) पठतु (लोट्)
(c) अवदत् (लङ्) (d) लभते (लट्)

12. त्रीणि सन्धि नामनिर्देशपूर्वकं सन्धत।

3×2=6

- (a) गौरी + इयम् (b) रमा + ईशः
(c) एक + एकः (d) देवी + उवाच
(e) मनस् + शान्तिः (f) अच् + अन्तः

13. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत।

3×2=6

- (a) कवीश्वरः (b) सूर्योदयः
(c) गङ्गौघः (d) मध्वत्र
(e) पुनश्चरणम् (f) उद्योगः

14. अनुवदत।

5×1=5

- (a) विषसंसर्गे अमृतमपि मृत्यवे।
(b) किन्तु बालकस्य अत्र रक्षको नास्ति।
(c) मन्ये न भवान् परिचिनोति माम्।
(d) आर्यं कुत्र वा गन्तव्यं भवता।
(e) अयमेव अस्माकं विवादविषयः।

[4]

15. अधोनिर्दिष्टेषु समुचित समाधानपदं लिखत।

5×1=5

(a) पद्मपत्रेक्षणौ वीरौ कौ ?

(अ) भीमार्जुनौ (आ) रामलक्ष्मणौ (इ) बालिसुग्रीवौ

(b) व्याघ्रस्य करे किमस्ति ?

(अ) रजतकङ्कणम् (आ) ताम्रकङ्कणम् (इ) सुवर्णकङ्कणम्

(c) नगरेश्रृङ्गाटकस्य रचयिता कः ?

(अ) श्रीरामकृष्णः (आ) श्रीरामचन्द्रः (इ) श्रीराममूर्तिः

(d) नारीणां भूषणं कः ?

(अ) पतिः (आ) पुत्रः (इ) पिता

(e) रवीन्द्रनाथस्य पत्न्याः नाम किम् ?

(अ) विलासिनी (आ) मृणालिनी (इ) सौदामिनी

16. संयोजयत।

5×1=5

(a) हनुमत्साचिव्यम् (अ) बल्लालः

(b) इन्दुमतीस्वयंवरः (आ) अभिराजेन्द्रमिश्रः

(c) भोजस्य क्षमा (इ) वाल्मीकिमहर्षिः

(d) मूल्याङ्कनम् (ई) पूजालालः

(e) सुशीलशीलकम् (उ) कालिदासमहाकविः